

najinaaman **an-najyyat**

version suédoise du r. p. krikor chahinian
et de nausikaa haupt
stockholm (suède)

utdrag från *bokstäver*

träffad av blixten
När du fått ett blixtnedslag mitt i huvudet
Förvänta dig inte att höra
Åskans mullrande
1973

på försök
Om vi erfar alla känslor,
Ingen är i egentligen poet för alltid;
Bara på väg att bli det,
Vi försöker
1999

okunnighet
Ingen känner mig
Lika mycket som jag själv
Och ändå vet jag det,
Jag känner mig själv dåligt
1973

medkänsla

Det är att minnas det minsta dåliga
du gjort någon annan,
Och glömma det värsta vi får utstå från andra
1997

sabeln och pennan

Onödigt att kalla på sabeln
När samförståndet har misslyckats
1993

profetia

Varje människa är en profet
I henne börjar livet
I henne fullbordas livet
1988

lyckan

Om vi tillägnar oss:
Från polyteismen respekten för jorden och förfäderna,
Från fjärran Österns religioner andligheten,
Från judendomen visionen och uthålligheten,
Från kristendomen kärleken och förlåtelsen,
Från islam trons iver,
Från det konfessionslösa förståelsen och öppenheten,
Från humanismen den gemensamma färdriktningen,
Då skulle vi vara
De lyckligaste av människor
1990

visionen

...Då de märkte att timmen hade slagit för deras gamle mästare,
samlades hans följeslagare runt honom i väntan på hans sista råd.
Han sade till dem:
Frigör er från materien såsom jag själv gjorde, när jag vid sju års ålder till
det fattiga barnet i kvarteret gav min favoritleksak, vilken var nära att
få mig att glömma betydelsen av att ge.
Frigör er från passionen såsom jag gjorde när jag vid sjutton års ålder
offrade min kärlek för vänskapen.

Frigör er från kunskapen såsom jag själv gjorde när jag vid tjugosju års ålder slutade samla diplom, vilka ledde mig rakt mot fåfången och inte mot ödmjukheten.

Frigör er från ryktbarheten såsom jag själv gjorde när jag vid trettiosju år förstod att den bara var en hägring.

Frigör er från metafysiska betraktanden såsom jag själv gjorde när jag vid fyrtiosju år anförtrorde sanningen åt sanningen.

Frigör er från det världsliga såsom jag själv gjorde när jag vid femtiosju år blev medveten om hyckleriet i det mesta av människans beteende.

Frigör er från era likar och lev som eremit som jag, vid sextiosju år, så att ni inte har någon mer trogen vän.

Frigör er från tanken såsom jag har gjort så att jag vid sjuttiofem års ålder har slutat att skriva och rivit sönder mina böcker som hade avskärmat mig från naturen.

Frigör er från era kroppar så mycket som möjligt för att, när dagen kommer, ni kan frigöra er från livet som ni känner och gå in i det som ni ännu inte känner till...

1999

utdrag från *frigörelsen*

brisen

(före begreppet tid och rum)

Här är jag som en bris, som blåser genom universum, utan någon gräns, varken i tid eller rum, som fullbordar sin kringsegling i ett dibarns lungor. Plötsligt verkar livet mer levande i mig och som blir en integrerad del av det.

1995

melodin

(i ett land som har återfått människans frihet)

Efter att ha slagits ända till döden de ena mot de andra, så har folken till slut försvunnit i ett land som har återfått sin frihet; i minnet kommer bara finnas kvar en melodi, drömt av ett geni som försökte få till ett närmande mellan fienderna. Förgäves. Och det är till slut naturen, genom sina fåglar, sina träd och sina floder, som kommer ta upp existensens melodi, den från intelligensen och kraften.

Ja, det är jag själv som naturen kommer stämma upp.

1997

poemet

(tid av högstämdhet vid Volgas stränder)

Minnet av ett folk som berättade ett poem för mig som inte har någon författare och som säger:

Mitt barn,

Om du en dag känner saknad efter mig,

När jag redan har gått över till andra sidan genom min avfärd,

Lev ditt liv, intensivt,

Och när timmen har slagit för dig i din tur,

Kom att möta mig i mitt eremitage,

I varat och intet,

Du kommer finna mig, däruppe,

Med en fjäder i handen, framför ett pappersark,

I jakt på förnyelse

1997

klippan

(romantisk stund i Gobiöknen i Mongoliet)

Här är jag denna gång förvandlad till en orörlig klippa, dit en mänsklig varelse aldrig har nått. Två älskande ristar in sin kärlek i denna klippa och gör mig till ett vittne till deras passion och kärlek.

1995

samvetet

(avsked i tid av kamp)

Man påtvingar mig någon som jag själv samtidigt är påtvingad. Sida vid sida, kämpar vi tillsammans exemplariskt under vår tonårstid, sedan med lidelse under vår ungdom. Genom att välja en politisk karriär som ett sätt att vara på och lyckas göra sig ett namn, slutar man med att tillägna sig en makt som man sedan missbrukar. På min fråga: "varför gör du detta och vad blev det av föredömet och kampen?", så rättfärdigar han förtrycket av den andra för att rädda de uppnådda fördelarna.

Den dagen skrev jag under min avskedsansökan.

1997

gengångaren

(utanför tid och rum)

Här är jag igen på väg tillbaka till kraften, utanför tid och rum, långt från all upplevelse och verklighet...

1997

den upphöjda

...Runt eremitaget av den upphöjda stryker Döden omkring. I en första tid, genom att lära känna det exemplariska livets väg hos den gamle, skonar hon honom. Den upphöjde kallar på henne i sina böner och slutligen hör hon dem. Den upphöjde går så upp i naturen genom en kosmisk interaktion, precis såsom alla varelser före och efter honom, och blir på så sätt en del av denna sanning för vilken han hade gjort mycket i sökandet att förstå den.

Hans familj och folk strömmar till från alla håll för att ge en sista hyllning till den store mannen. Vissa, som röjer en dofta av rökelse i eremitaget, kallar honom helig. Andra, övertygade att de upptäckt en ljusring som väller ut från samma eremitage, kallar honom en ny profet.

Det är då som den äldsta sonen till den äldsta sonen till den upphöjda tar fram kuvertet som hyser hans farfars sista vilja, och läser högt för de samlade:

"Min sista vilja är inskrivet i mitt liv. Läs det och lär av det. Kom för alltid ihåg att ingen är bättre än vem som helst av er, liksom inte heller vem som helst av er är bättre än någon annan.

"Vad mig beträffar, är jag bara en enkel varelse, kanske den första av de frigjorda och integrerade i anden; min önskan är att inte vara den sista, då jag vet att jag varken är den första eller den sista av de verkligt frigjorda.

"Att min dag för min avfärd ska vara en fest för integrationen av sanningen och den kosmiska frigörelsen. Vad beträffar min grav, ska den vara uppställd i all enkelhet vid mitt eremitage med följande inskrift på gravtavlan: "Här vilar en man från den gröna dalen". Att dörren till mitt eremitage ska vara, slutligen och som vanligt, konstant öppen, utan förhoppning om restaurering, överlämnad till tidens nötning och naturens nycker.

"Mina älskade, var lyckliga för min skull ty, vilken än rummets utsträckning är, så är dess icke-vara ännu vidare, och hur länge än tidens vara är, så är dess icke-vara ännu längre. På samma sätt, vilken än känslans allsmäktighet är, så är dess icke-vara ännu mer effektiv, och vilken än verklighetens vidd är, så är dess icke-vara ännu mer oändligt".

maj 1996

utdrag ur den *integrerade*

sopletaren

Jag upptäcker honom, på natten, i färd med att gräva i soptunnorna; efter att ha klandrat honom, överlämnar, lämnar jag honom åt hans trista öde... Sedan börjar jag hålla utkik efter när denne olycklige kommer. En första gång, natt efter natt, sedan alla mornar; ända tills varje stund på dagen. Ty vår vän har vant sig vid utförandet av sitt trista behov, och istället för att göra det med obehag som i början, börjar han göra det med regelbundenhet och professionalitet; till den grad att när vi möttes den sista gången och hans blick mötte min, var det jag som överväldigades av skam.

1999

integration

Nu när kärandens framställning och försvarets plädering avslutas, måste Gud-Domaren, som tills nu varit tyst, ta till orda för att avkunna sin dom.

Och se att ett dunkelt ljus strålade fram ur sprickan, på samma gång fängelse och rymd av frihet. Genom det, inbjuder mig tystnaden att lära känna Gud-Domaren och att höra honom förkunna sin dom. Jag närmar mig således utan att röra mig för att titta, med slutna ögon. En konstgjord spegel presenterar mig för Gud-Domaren och uttalar en dom grundad på ett mänskligt medvetande vars valspråk är: oskuld; jag förstår då att jag finns i närvaro av mig själv, att motsägelserna dämpas och att integrationen äger rum.

Här är jag alltså i närvaro av på samma gång både profeter och olycksbarn. Jag går upp i dem och med dem, med Gud-Domaren och i honom, för vi har alla samma öde; medvetandet är i själva verket inget annat än garantin för den mänskliga balansen och inte ett uttryck av de många sätten att avråda. Här är jag sålunda och på nytt i det allsmäktiga av vilket jag aldrig har upphört att utgöra en del av och i varat och intet som jag aldrig har lämnat. Här är jag till och med och utgör en integrerad del av det allsmäktiga, av varat och intet, för det handlar inte om spridda delar efter döden.

1998

den som är på väg

Efter en nostalgisk omväg på jorden, plats för ett tidigare liv, så fortsätter jag min kringsegling.

Jag lever ständigt med mina jordiska minnen, även efter min omväg. Jag svävar alltså, utan någon gräns, i tid och rum.

Om jag rör mig i det absoluta medvetandet och den universella sanningen, på väg mot upptäckten av det förnyade och det som händer och kommer att hända Människan, så plågar mig anden ibland med ett bekymmer: det som rör Människan, hennes liv och framtid, hennes välgång och frihet.

För utan Människan, vad skulle meningen vara med liv och död? Vilken betydelse skulle det allsmäktiga ha med sina två facetter: medvetandet och sanningen?

Och jag frågar mig: varför är människans lycka på jorden utom räckhåll?

Tillitsfull, är jag som Människa i livet på andra sidan eftersom jag själv redan är där. Men hur är det med hennes liv på jorden? Är det möjligt att förbättra hennes villkor här?

Hur kan jag göra det därifrån där jag är?

Endast döden gör slut på hungern och girigheten, på den hängivnes och djärves dröm, på den kunniges och den okunniges förståelse. Det är genom döden som det äntligen uppstår jämlikhet mellan oss.

Mitt bekymmer är förvisso Människan... Men är jag inte själv i full färd att integreras med Honom och Universum, utanför tid och rum, i livet och döden? Varför då bekymra mig?

Jag är på väg, säger jag er, frigjord från varje uttryck, skrivet eller ej. Jag är på väg, frigjord från all reflektion, både inskränkt och begränsad. Jag är på väg, frigjord från Mänskligheten, från dess problem och lidanden. Jag är på väg, frigjord till och med från kallet till frigjordhet, från det absoluta medvetandet och den universella sanningen. Den som ger sig iväg är likväl Människan, frigjord från Universums Gud. Den som ger sig iväg är slutligen Universums Gud, frigjord, i sin tur, från Människan.

Jag är på väg; Människan är på väg, Universums Gud är på väg.

Fri, det är jag; Människan är fri och fri är Universums Gud.

1999

utdrag ur *drömmaren*

den siste

...I sina sista ögonblick på jorden, kommer drömmaren, efter mogen reflektion, fram till följande slutsatser:

Gud föddes, växte och blev sedan gammal i folkens ande. De som uppfattar Honom enligt sin egen avbild tror att Gud bara har skapat människan för att roa sig; De hänger sig i sin tur åt nöjen. De som i stället fruktar honom gör det medan de helt enkelt glömmer att leva. På spaning efter en Gud uppfattad till sin avbild och som åldras i tid och rum och är förlorad i varat och intet, så glömmer Människan att döden på en gång utplånar allt och integrerar henne totalt i det som hon söker eller ännu inte söker efter.

Människan, denna tänkande varelse, då hon förstår döden, fruktar hon den ännu mer. Hon kan dock inte ge efter för frigörelsen och integrationen lika lätt som de andra elementen i naturen och universum. Det är upp till henne att förnya sin orsak för att ta in dessa två saker.

För övrigt, genom att drömma om ett liv efter livet, så föreställer hon sig det identiskt med det hon känner till, och framförallt evigt. Men i detta fall, skulle det inte vara monotont? Och Människan, själv, skulle hon inte bli Gud?

I denna jakt på tron avlägsnar sig människan för övrigt från sina jämlingar genom att sätta sig emot dem. Borde hon inte i detta fall närma sig sig själv, tillitsfull, och till mänskligheten, med sina stora värden?

Vad gäller tron själv, så utgör hon säkert den bästa språngbrädan till hälsa - men en osäker hälsa - då viljan att verka för mänskligheten är det säkraste spåret dit.

Igår uthärdade fortfarande Människan naturen mer än hon påverkade den själv.

Idag använder Människan naturen och utnyttjar den. Fram till dess, hade hon bevarat dess existens i ett historiskt förflutet i en långsam evolution.

Kan hon bevara den lika länge i en värld som nu utvecklas allt snabbare och snabbare?

Drömmaren slutar och sammanfattar att det inte finns en framtid för en mänsklighet som ständigt är splittrad i sig själv, med tanke på skillnader i

ras, språk, land, trosföreställningar och dogmer; enad på grund av ren girighet, och struntar i all humanistisk tanke.

2000

sånger

9

Jag är den nyfödde, tonåringen,
Den gamle mannen, den evige,
Jag är fadern, mödan,
Modern, skörden

Jag är den obesjälade, den rörlige,
Kulturen, skörden
Jag är det goda, gåvan,
Det onda, nöden

Jag är kärleken, barmhärtigheten,
Hatet, missnöjet,
Jag är hoppet, förväntan,
Lyckan, ödet

Jag är tanken, sanningen,
Tron, begäret,
Jag är den seende, det synliga,
Och varje stjärna som rusar förbi

Jag är livet, döden,
Varat, icke-varat,
Jag är Gud, odödligheten,
Allt, Intet

Jag är Människan
2000

11

Jag finns, alltså är jag ansvarig;
Du finns, alltså är du det också;
Vi finns, alltså är vi det;
Orsakslagen förbinder oss, solidaritet förpliktigar;
På gott och ont,
Plikten nödgar oss till det

2000

utdrag
ur *alfa-omega*

ur *avfärd*

bara förlorad tid
Att invagga sig i illusioner
I hopp på ett möte eller en kyss;
Vilken förlorad tid
Att föreställa sig det omöjliga och att fantisera;
Vilken förlorad tid
På jorden, på havet och i luften,
Att vilja resa;

Gud! Vilken nostalgi dock
För denna förgäves förlorade tid!
2002

med anledning av livet
Av vilken jag antar återfärden,
Och som jag försöker förstå och analysera,
Inte utan filosofi,
Jag har bra mycket fler frågor än svar
2002

de sista tårarna
Kommer att rinna:
Det är avskedets tårar;
Kommer de att vara ledsna och varma,
Som vid en separation?
Eller glada och melodiösa,
Som vid en frigörelse?

De sista tårarna kommer att rinna,
Som en flod,
Det är de här som får mig att släppa loss,
Och jag lägger loss,
Med en obeskrivlig glädje!

Jag gnolar på en visa,

En avskedsvisa som jag aldrig har skrivit;
Jag nynnade den för första gången,
Medan mina krafter förråder mig
För sista gången;
Jag gnolar alltid på den,
Medan jag hoppas, att vid dess slut, kunna ge mig iväg;
Jag nynnade alltid på den,
Och se nu åker jag,
Här är jag, i glädje, medan jag ger mig iväg!
2002

från *samtalspartnern*

kain

Vad har du gjort Kain, eller vad har Människan gjort av dig? Har du dödat din bror eller är det Människan som har anklagat dig för hans död efter att ha skapat dig i sin fantasi?

Om det besannas att Gud föredrog Abel före dig och accepterade hans offer medan han avböjde dina, liksom din kärlek till Honom, och inte erkände din möda, är jag beredd att tillskriva dig förmildrande omständigheter, dig, en bräcklig varelse både på det mentala och fysiska planet. Men om det hade varit Abel som hade dödat dig trots alla tecken på tillgivenhet som Gud hade givit honom bevis på, så hade jag aldrig förlåtit honom.

2002

barmhärtigheten

Jag har hittat honom där, korsfäst. Jag har hittat honom där, som frambringar sitt offer ända till döden för att rädda den andre.

Tid för utbyte mellan oss, eftersom vi redan hör samman.

2002

kvarnar

Jag har sökt dig sedan länge, Cervantes, men jag hittar bara Don Quijote som rider på Rossinante, på väg mot sina väderkvarnar, följd av, Sancho, hans trogne följeslagare, som sitter på sin åsna.

Du har gjort Don Quijote odödlig käre Miguel, i folkens sinne och fantasi och det är mycket bättre; för jag har svårt att förstå mig dig i jakt på ett annat äventyr för din hjälte som inte är någon annan än du.

För oss finns dock äventyret, för oss två upptäckten med Don Quijote och Sancho!

2002

dag

Du var den andre att bli generalsekreterare i FN, Hammarskjöld. Då du kom från Sverige, ett land som inte hade haft krig på länge, hade du som uppdrag att stödja, lika mycket som att göra vad man kan, för freden i världen. Som pliktmänniska har du verkat för organisationens självbestämmande, med en frank succé. Vilken sorg och nostalgi numer att se samma organisation som sedan dess blivit fanbärare för likformigheten och den ensidiga tanken.

2002

söner

Dina söner, George Washington, du de Förenta Staterna av Amerikas befriare; dina söner, du som arbetade med integritet och rättvisa för en bättre mänsklighet, se på dem, två sekel efter din bortgång, och trots den väg som man tillryggalagt sedan dess, se dem erövra rymden ända till mars i jakt på vattenkällor, och lämnar jordens överflödande vatten åt förorening och dömer miljontals utblottade människor att gå under av törst!

Är det de söner som du ville ha, Washington?

2002

utdrag från *minnen*

från introduktion

Mitt barn,

Hur många gånger har inte din morfar sagt att siffrorna har dödat honom, och med det ville säga att hans administrativa arbete, som utgjorde den höga handen i räkenskap, hade avlägsnat honom från skrivandet.

Och vad mig beträffar, jag skulle snarare säga dig att det är bokstäverna som har dödat mig, för jag placerade de flesta där de inte borde vara, att kunna de många icke-litterära verken. Visst har vissa av dem bekräftats och många har tyckt om dem; de har också hjälpt mig att förtjäna mitt

uppehålle. Men de har fört mig bort från de litterära skrifterna som, bara de, utgör en skatt av skapelse.

Du som är mitt i frigörelsen,

Vet att varje människa har rötter som hon måste vara stolt över, vilka de än är; på villkor att de håller sig till kvalitet och slutar att förkasta bristerna.

Dina rötter stiger ned till profeternas, apostlarnas och helgonens land. Jag vill inte bara tala om dessa, bland dem, som är kända; men likväl om de profeter, apostlar och helgon betagna av kunskap och kultur och varje människa som har levt sin mänsklighet enligt de erkända värdena i sin tid.

Dina rötter, mitt barn, är i Orienten, jordens center:

Araméerna, upptäckarna av Gud den ende El, har gett dig ett namn, ty Naaman är Els tjänare. Vad beträffar Naaman, syriern, de armeiska araméernas hövding, blev han botad från spetälska på 800-talet f. Kr genom profeten Elias när han tvättade sig sju gånger i Jordans vatten. Arameiskan, till på köpet, var Kristi språk.

Du är också ett barn av fenisierna och kananéerna, som uppfann skriften vilka de inte behöll länge, utan berikade andra civilisationer med, och då förlorade sin identitet.

Du är också ett barn av araberna som gav sitt liv för rättvisans skull på ett ärorikt sätt, mindre synliga nu och med ett litet hopp se dem återfödas en dag.

Du är ett Libanons barn vars framgång är exemplarisk på individens steg men inte på nationens steg på grund av en allmän merkantilism.

Du är slutligen, ett barn av den orientaliska kyrkan med rötter i historien om än delad, och vars recitationer fortfarande sjunger till Guds ära.

Var stolt över detta, mitt barn. Ta till dig dem och minns det, alltid, och framförallt, att du på en och samma gång är barn av nuet och av hela mänskligheten.

Och glöm inte att du är barn till en familj vars medlemmar aldrig har förtryckt någon. För det räcker för Människan, för att leva sin mänsklighet fullt ut, att aldrig förtrycka, i den bredaste och mest utvidgade betydelsen av termen. Frigör ditt sinne även i fängelse där du hukar ihop efter en orättvis dom istället för att belasta det medan du orätt njuter av friheten...

1998